

Artikel van de Maand – Juni 2012

Zending en eschatologie (5) - Habakuk

Door Dr. Steef van 't Slot

Habakuk profeteerde toen het Babylonische wereldrijk in opkomst was.¹ Vóór hem had Nahum het oordeel over Ninevé en het Assyrische Rijk geprofeteerd. Na de val van Ninevé² werd het Babylonische Rijk prominent – tot het verslagen werd.³ Habakuk profeteerde in de vroege jaren van Babylon, tijdens de laatste jaren van de koningen Josia en Jojakim. Hij was een tijdgenoot van Jeremia en iets van diens pijn zien we in Habakuk: het uiteenvallen van Juda en het naderende oordeel in de

vorm van de voorspelde ballingschap.

Zijn *naam* betekent ‘hij die liefheeft met zijn hele hart’. Die liefde zien we in zijn gebedsleven: de man en zijn God converseerden vaak. Habakuk stelde de relatie met zijn Heer boven zijn bediening. Hij drukt zijn liefde voor het volk, dat door een Babylonische invasie⁴ bedreigd wordt, uit in pleidooien, hoewel hij zijn ogen niet sluit voor Juda’s ongerechtigheid.⁵ Zijn liefde vindt haar ultieme uitdrukking in de woorden ‘hoewel’ en ‘toch’,⁶ waarmee hij ons herinnert aan de woorden van Daniëls vrienden⁷ en die van Jezus.⁸ Ons vertrouwen in God vertelt ons dat niet slechte omstandigheden het einde zijn, maar Zijn soevereiniteit, en dat de uitkomst glorieuzer zal zijn dan je je kunt voorstellen.⁹ Habakuk leefde uit dat geloof.¹⁰

Zijn gebeden zijn geen monologen. God antwoordt door Zijn perspectief achter aardse gebeurtenissen te openbaren.¹¹ Door gebed openbaart Hij de geestelijke betekenis van dingen die in de wereld gebeuren. We zien indirecte maar vitale *missiologische betekenis* in Habakuk: liefde voor de Heer en Zijn volk; een actief gebedsleven, waar de juiste prioriteiten gelden; een schreeuw tegen de bedreigingen van wereldmachten; zijn onvoorwaardelijke vertrouwen op God en zijn begrip van Gods hogere doelen achter de omstandigheden. Zonder zulke volwassen geestelijke eigenschappen kan geen moderne zendeling goed functioneren.

¹ Hab. 1:6

² In 612 v.C.

³ In 539 v.C.

⁴ Hab. 1:5-11,12b,13b-17

⁵ 1:2-4

⁶ 3:17,18

⁷ Dan. 3:17,18 ‘De Heer is in staat ons te verlossen, *maar zelfs indien niet*, buigen we niet voor uw beeld...’

⁸ Matt. 26:39,42 ‘Vader, laat zo mogelijk deze beker aan Mij voorbijgaan, *maar niet Mijn wil maar de Uwe geschiede...*’

⁹ Hab. 3:19; Rom. 8:18

¹⁰ Hab. 2:4

¹¹ 1:5-11; 2:2-20

Betreffende de *eschatologische aspecten* lezen we dat ‘de openbaring ... over het einde spreekt’.¹² Deze woorden wekken ons op te beseffen dat in de tekst die volgt, meer bedoeld wordt dan het eind van Juda’s ballingschap.¹³ Toegevoegde waarde vinden we in het vers dat ‘de aarde vol zal worden met de kennis van de heerlijkheid van de Heer’.¹⁴ Deze belofte, die nog vervuld moet worden, beschrijft het komende Vrederijk wanneer Gods Koninkrijk op aarde gevestigd zal zijn. Deze gedachte wordt gesteund door het eraan voorafgaande oordeel over de hele wereld¹⁵ en over Satan, de leider van het ‘goddeloze huis’.¹⁶

Er zijn ook parallellen tussen Habakuk en het boek Openbaring, met betrekking tot hoe Babels geestelijke (niet militaire) gedrag beschreven wordt:¹⁷ het klinkt net als de klachten over de grote hoer Babylon in de eindtijd. We zien dezelfde principes werkzaam, waarvan ik het begin beschreef in het 10^e deel van de twaalf zendingsthema’s in Genesis.¹⁸

Tenslotte, als we naar het derde hoofdstuk – Habakuks ‘Psalm’ – kijken, ontkomen we niet aan de indruk dat hij voornamelijk over de tijd van de Grote Verdrukking¹⁹ schrijft. Zijn woordkeus en illustraties zijn hier te groot voor een gewone opvolging van gebeurtenissen – zelfs de bevrijding uit Egypte kan niet in de schaduw staan van de enorme oordelen die in de eindtijd plaatsvinden. Habakuk lijkt de ‘nacht waarin niemand werken kan’²⁰ te beschrijven.

Paulus vertelt ons dat onze strijd niet tegen vlees en bloed is, maar tegen de geestelijke machten en overheden in de hemelse gewesten.²¹ In Habakuk herkennen we de Boze achter de Babylonische hordes in hun onmenselijke militaire ondernemingen²² en geestelijke houding.²³ Satan vist ook op mensen.²⁴ Meerdere verzen in het tweede hoofdstuk²⁵ herinneren ons aan de beschrijvingen van Satan die we in vroegere profeten lezen, waar een heerser, erger dan de koningen van Babylon of Tyrus, beschreven wordt.²⁶

Deze korte profetie is een boek voor zendelingen die dienen in de eindtijd. Het geeft geestelijk inzicht in de onzichtbare krachten achter Babylon, moedigt aan tot gebedsdialogen met God om de tekenen van de tijd te verstaan en uit geloof te leven. Eveneens onderwerpt het de eis tot materieel welzijn aan de vreugde die er in God de Redder is.

¹² 2:3

¹³ Daarnaast wordt verwezen in 3:16b

¹⁴ 2:14

¹⁵ 3:6,12 weerspiegeld Op. 14:17-20

¹⁶ 3:13,14 weerspiegeld in Op. 20:1-3

¹⁷ Vergelijk Hab. 1:15-17 en 2:4a,5-12,15-19 met Op. 17:1 – 19:3

¹⁸ Zie het artikel van maart 2010

¹⁹ Hab. 3:5-15

²⁰ Joh. 9:4

²¹ Ef. 6:12

²² Hab. 1:6b-11

²³ 1:15-17

²⁴ 1:14-17

²⁵ 2:4a,5-12

²⁶ Jes. 14 & Ez. 28

